

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217573
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217573.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 27. 02. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. januára 2014 č. k. 9C/93/2013-30, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal toho, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 175,- eur titulom majetkovej škody a sumy 442,56 eur titulom nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu, ktorý videl v tom, že rozhodnutie o zmene súdneho exekútora nebolo vydané v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote. V predmetnej veci neskúmal, či došlo k prietiahom v exekučnom konaní, pretože otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať iba Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu, najmä podľa týchto kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov.

V predmetnej veci teda súd zisťoval, či bola alebo nebola dodržaná zákonná 30 dňová lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, a ak nebola dodržaná, tak z akého dôvodu a či v súvislosti s prípadným nedodržaním lehoty mohla vzniknúť navrhovateľovi škoda a nemajetková ujma. Navrhovateľ tvrdil, že príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. bez zbytočných prietahov. Ohľadne prípadného prietahu v konaní sa však nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na

prieťahy v konaní a nerozhodoval ani Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. Tvrdnú majetkovú škodu navrhovateľ nijako nepreukázal a jej vyčíslenie paušalizáciou reálnych vecných nákladov, spočívajúcich v administratívnych, funkčných a mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, je podľa názoru súdu nepreukázané, nezdôvodnené a navrhovateľ v tomto smere neprodukoval žiadne dôkazy, čo znamená, že nepreukázal ani zníženie svojho majetku.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia zároveň uviedol, že v predmetnej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/707/2004 vydal tento exekučný súd dňa 07. 12. 2004 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora v prospech oprávneného, a to na základe žiadosti súdneho exekútora, ktorá bola súdu doručená dňa 03. 12. 2004, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. V priebehu exekučného konania podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora, pričom súd k svojmu rozhodnutiu potreboval podklady od pôvodného exekútora, ktoré reálne nebolo možné zabezpečiť v lehote 30 dní a po obstaraní všetkých potrebných podkladov exekučný súd vo veci rozhodol. V priebehu exekúcie a v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora podľa názoru súdu prvého stupňa k žiadnej škode nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Rozhodovanie súdu o zmene exekútora nijako nemení vzťah medzi účastníkmi exekučného konania a jeho vplyv na priebeh exekučného konania nebol preukázaný. Navyiac súd prvého stupňa uviedol, že exekučné konanie sa začalo v roku 2004 a lehota 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora neplatila.

V konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy súd nie je oprávnený na konštatovanie, že v exekučnej veci sa jednalo o prieťah v konaní, pretože žiadne konanie, v ktorom by bol tento prieťah konštatovaný sa nevedelo. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný a nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve týmto postupom. V predmetnej veci nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a súd mal zato, že navrhovateľovi žiadna škoda ani nevznikla a i v prípade, ak by teoreticky súd pripustil, že navrhovateľovi škoda vznikla, nijakú reálne nedokladoval a nepreukázal spojitosť s nedodržaním zákonnej lehoty na zmenu exekútora.

Po právnej stránke súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/, bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov, v znení platnom v čase začatia konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ust. § 41 ods. 1, § 44 ods. 6, 8, 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Nepriznanie náhrady trov konania odporcovi súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 OSP a uviedol, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli a žiadne trovy konania si ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súdom bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení

účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhoveli požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca k odvolaniu navrhovateľa nepodal vyjadrenie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 14. 01. 2014 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 442,56 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/707/2004. Majetková škoda 175,- eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Tieto náklady pozostávali podľa navrhovateľa zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur vynaloženej na udržiavanie a správu informačného systému, zo sumy 50,- eur vynaloženej na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a zo sumy 15,- eur vynaloženej na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Odvolací súd k tomu uvádza, že exekučné konanie v predmetnej veci, t. j. vo veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/707/2004 sa začalo dňa 26. 11. 2004 podaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, kedy ust. § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov platnom v tom čase neupravovalo lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Lehota 30 dní na rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora bola zavedená do ust. § 44 ods. 7 vyššie citovaného zákona až od 01. 09. 2005, pričom v zmysle ust. § 238 ods. 1 tohto zákona sa konania začaté pred 1. septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Ustanovenie § 238 ods. 2 vyššie citovaného zákona sa však netýkalo ust. § 44 tohto zákona, v ktorom bola okrem iného upravená i možnosť oprávneného podať návrh na zmenu súdneho exekútora. Uvedené znamená, že zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov platom pred 01. 09. 2005 neustanovoval povinnosť súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30

dní od doručenia tohto návrhu. Lehota na vydanie rozhodnutia súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora teda do 31. 08. 2005 nebola zákonom stanovená v konaniach, ktoré sa začali do 01. 09. 2005 a bolo potom potrebné posúdiť, či exekučný súd nekonal o podanom návrhu neprimerane dlho a či rozhodol v primeranej lehote.

Je nepochybné, že exekučný súd rozhodol o podanom návrhu dňa 19. 01. 2010, ale z tejto skutočnosti ešte nemožno vyvodiť vznik škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozhodnutiu súdu o zmene súdneho exekútora predchádzalo podanie súdu zo dňa 09. 07. 2009 adresované pôvodnému exekútorovi, aby sa vyjadril k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a v prípade, ak si uplatňuje trovy exekúcie, aby zaslal ich špecifikáciu a exekučný spis. V podaní zo dňa 25. 08. 2009 pôvodný súd exekútor špecifikoval trovy exekúcie, ktoré mu vznikli jej vykonávaním a zároveň zaslal exekučný spis EX 211/2004. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 16.11.2009, ktoré vydal vyšší súdny úradník, zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť, aby súdnemu exekútorovi uhradil trovy exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, v dôsledku čoho došlo k jeho zrušeniu a vo veci rozhodoval sudca, ktorý uznesením zo dňa 19. 01. 2010 č. k. 6Er/707/2004-29 rozhodol v súlade s návrhom oprávneného na zmenu súdneho exekútora a vykonávaním exekúcie v predmetnej exekučnej veci poveril nového súdneho exekútora. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že exekučný súd od podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora až do rozhodnutia o ňom nebol nečinný, ale vykonával potrebné úkony v záujme toho, aby mohol o podanom návrhu rozhodnúť.

Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že majetkovú škodu v sume 175,- eur vyčíslenú navrhovateľom nemožno považovať za skutočnú škodu, nakoľko navrhovateľ vznik škody v tejto sume žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľom vyčíslená výška škody je spochybnená i s poukazom na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 6Er/707/2004, v ktorom sa nenachádzajú žiadne navrhovateľom tvrdené písomné urgencie adresované exekučnému súdu, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vynaloženie ním tvrdených nákladov spojených s administratívnym spracovaním textov urgencií, vyhotovovaním urgencií a nákladov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi. Odvolací súd poukazuje na konštatovanie súdu prvého stupňa, že na to, aby exekučný súd mohol rozhodnúť o podanom návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, bolo potrebné vyzvať pôvodného exekútora na predloženie spisu a vyúčtovanie trov, čo exekučný súd i urobil. V zmysle právnej úpravy, v prípade podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované, preto nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, ani nemateriálnej ujmy navrhovateľovi a exekúciu bol povinný vykonávať pôvodný súdny exekútor. So zreteľom na ustálenú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR (II.ÚS 471/2012, I.ÚS 86/02, I.ÚS 70/02, I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00) ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty (ktorá ale v tomto prípade nebola ani stanovená) nemožno automaticky vyhodnotiť ako porušenie základného práva účastníka konania (na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov). Samotné nedodržanie zákonnej lehoty (ak by bola stanovená) nemožno totiž vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení. Preto bolo nevyhnutné prihliadať na všetky podstatné okolnosti prípadu, tak ako to správne učinil v tomto konaní aj okresný súd.

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd vydal dňa 07. 12. 2004 poverenie na vykonanie exekúcie a na základe ktorého podľa spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 6Er/707/2004 prebiehalo exekučné konanie. Následne, po rozhodnutí o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, exekučný súd opätovne preskúmal exekučný titul, ktorým bola notárska zápisnica spísaná dňa 12. 09. 2004 notárom JUDr. Jarmilou Kováčovou pod sp. zn. N 2455/2004, NZ 69416/2004, predmetom ktorej bolo vyhlásenie povinného, zastúpeného Mgr. Tomášom Kušnírom o uznaní právneho záväzku a o súhlase s exekúciou dlhu. Zistil, že zástupca povinného konal na základe splnomocnenia zo dňa 02. 03. 2004, ktoré bolo súčasťou zmluvy o úvere zo dňa 02. 03. 2004 medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a Z. H. ako

dlužníkom, ktorý splnomocnil Mgr. Tomáša Kušníra, advokáta na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal záväzok z úveru a aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu. Okresný súd Levice ako exekučný súd po opätovnom posúdení notárskej zápisnice ako exekučného titulu konštatoval, že táto nie je spôsobilým exekučným titulom (neobsahuje vyhlásenie povinného, ale jeho zástupcu, za základe splnomocnenia udeleného mu povinným vo formulárovej zmluve o úvere zo dňa 02. 03. 2004, z čoho treba vyvodiť záver, že zástupca povinného musel byť v kontakte i s oprávneným a spolupracovať s ním), na základe ktorého by bolo možné vykonávať exekučné konanie proti povinnému a následne uznesením zo dňa 04. 06. 2013 č. k. 6Er/707/2004-69 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Oprávnený podal odvolanie proti vyššie uvedenému uzneseniu exekučného súdu, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu sa v pripojenej fotokópii exekučného spisu nenachádza. V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje i na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 10. 04. 2013 v konaní pod sp. zn. 2 Cdo345/2012, ktorý obdobným spôsobom ako súd prvého stupňa (exekučný súd) posudzoval notársku zápisnicu ako neplatný exekučný titul so záverom, že boli splnené podmienky na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a na zastavenie exekúcie, pričom poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie ani nemalo byť vydané.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 442,56 eur (t. j. 663,88 eur ročne : 12 mesiacov x 12 mesiacov navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu, pričom podľa jeho tvrdenia vychádzal z judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý za primerané finančné zadosťučinenie a satisfakciu považuje sumu 663,88 eur ročne, t. j. 55,32 eur mesačne) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že všetky nálezy Ústavného súdu SR (senátu III. ÚS), na ktoré navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu sa týkajú fyzických osôb, ktorým bolo priznané finančné zadosťučinenie za zbytočné prietahy v konaní. Taktiež ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že v dôsledku nedodržania primeranej lehoty (ani v prípade, ak by bola lehota zákonom stanovená) na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora teda automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vyvolaním rizík (zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného), ako i neexistenciou vnútroštátneho účinného prostriedku nápravy vzniknutej situácie, zásahom do jeho nárokov a práv, vyvolaním frustrácie, úzkosti, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánikom jeho už vytvorených podnikateľských aktivít a neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že návrh oprávneného zo dňa 18. 05. 2009 na zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/707/2004 bol doručený exekučnému súdu dňa 25. 05. 2009 a súd v zmysle návrhu oprávneného rozhodol dňa 19. 01. 2010 (čomu predchádzalo podanie adresované pôvodnému súdному exekútorovi na vyčíslenie trov exekučného konania a na predloženie exekučného spisu a rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zo dňa 16. 11. 2009), teda v primeranej lehote na rozhodnutie o takomto návrhu, a nebol nečinný viac ako 244 dní, ako to tvrdí navrhovateľ a túto okolnosť je tiež potrebné vziať do úvahy pri rozhodovaní o uplatnenom nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), resp. ovplyvniť správanie jeho štatutárnych zástupcov, pričom neboli preukázané ani riziká, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyiac je potrebné konštatovať, že pokiaľ súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, bolo povinnosťou pôvodného súdneho exekútora vykonávať exekúciu na základe vydaného poverenia a v tomto období navrhovateľovi ako oprávnenému v exekučnom konaní nemohla vznikáť tvrdená nemajetková ujma a cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto súdneho konania, a preto je táto námietka navrhovateľa

nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku taktiež správne citoval ust. § 44 ods. 6 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a ust. § 44 ods. 8, 9 tohto zákona v znení účinnom v čase podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 6Er/707/2004 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 244 dní sa nezakladá na pravde. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že exekučný súd po podaní návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nebol nečinný, ale vykonával potrebné úkony (vzýval pôvodného súdneho exekútora na vyčíslenie trov exekučného konania a predloženie exekučného spisu) a následne i rozhodol vyšším súdnym úradníkom dňa 16. 11. 2009, ktoré sa však v dôsledku odvolania podaného oprávneným zrušilo a o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora dňa 19. 01. 2010 rozhodol sudca.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, k tomu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa (pričom dôkazné bremeno jej preukázania jednoznačne zaťažovalo navrhovateľa), bolo nadbytočné a nehospodárne vykonávať dokazovanie na preukázanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody a nemajetkovej ujmy. Rozhodujúcou okolnosťou, o ktorú sa súd prvého stupňa oprel pri zamietnutí návrhu navrhovateľa v predmetnej veci, bolo nepreukázanie základných okolností rozhodujúcich pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle vyššie uvedeného.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.